МІСІОНАР

рік заснування 1897 № 9 (155) вересень 2005

Український християнський часопис

БЛАЖЕННИЙ СВЯЩЕННОМУЧЕНИК СИМЕОН ЛУКАЧ

народився 7 липня 1893 р. у с. Старуня Солотвинського р-ну Станіславівської обл. (нині Івано-Франківської) у селянській родині. У 1913 р. вступив до Духовної семінарії. Богословські студії закінчив у 1919 р. Того ж року єпископ Григорій Хомишин висвятив його на священика.

З грудня 1920 р. до квітня 1945 р. отець С. Лукач працював викладачем морального богослов'я Духовної семінарії у Станіславові. В 1945 р. владика Г. Хомишин таємно (зважаючи на переслідування Церкви) висвятив його на єпископа.

26 жовтня 1949 р. владика С. Лукач був заарештований НКВД і засланий на 10 років до Сибіру. Був звільнений 11 лютого 1955 р. Виконував душпастирські обов'язки у підпіллі, часто нелегально відправляв різні Богослужіння. У липні 1962 р. його заарештували вдруге. Був засуджений разом з іншим підпільним єпископом Іваном Слезюком. У в'язниці Кир С. Лукач важко захворів на туберкульоз легенів, який спричинив його страждання і смерть.

Єпископ Симеон Лукач відійшов до Господа 22 серпня 1964 р. Слуга Божий Папа Іван Павло II проголосив його блаженним у Львові 27 червня 2001 р.

СВОЄ ЖИТТЯ ВІДДАВ ТИ БОГУ В ЖЕРТВУ

Твій світлий образ сяє у пітьмі,
На боротьбу духовну надихає.
Твої уста безмовнії, німі
До нас із потойбіччя промовляють:

"Не бійтесь випробовувань, терпінь,
Беріть свій хрест сміливо на рамена
Та серед переслідувань, гонінь
Його нести навчіться ви від мене".

Ти Боже слово людям голосив,
Смерть невблаганно заглядала в очі,
За святу віру муки ти зносив,
Світильнику невгасний серед ночі.

Шістнадцять допитів безстрашно переніс,
Не зрадивши Католицької Церкви.
Терор постійний мучеництва зніс,
Лише з Христом бажаючи умерти.

На допитах сміливо ти мовчав,
Відповідальність взявши всю на себе.
Жодних імен, Владико, не назвав,
Чистая совість перед Богом в тебе.

Ув'язнення два рази відбував,
Перше в концтаборі, у Красноярському краї.
П'ять років лісорубом працював,
На каторзі знесилившись до краю.

З Сибіру повернувшись у село,
Продовжував душпастирську діяльність,
За що в 69 літ було тебе
Засуджено в тюрму у Станіславів.

Ти догорів, мов свічка, до кінця,
Не зрадивши Католицької Церкви,
Та мученика отримавши вінця,
Молись за нас, щоб з Богом жити й вмерти!

Любов Дівчур

Слава Ісусу Христу!

21 серпня цього року здійснилася заповітна мрія світлої пам'яті Блаженнішого Йосифа Сліпого – осідок УГКЦ перенесено до Києва. З Божого Провидіння цей історичний акт виконав його другий із черги наступник на посту Глави УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар (тепер Верховний архиєпископ Києво-Галицький).

Слід сказати, що це не звичайна формальність. Можна сміло стверджувати, що ми повернулися до християнства доби св. князя Володимира Великого. Через збіг несприятливих обставин сталося так, що було два Київські митрополити: один був у єдності з Римом, а інший – нез'єднений. Цей стан нещасного поділу триває і до нині, але завдяки поверненню осідку Києво-Галицької митрополії до Києва відкриваються чималі перспективи повторного об'єднання усіх традиційних українських Церков у єдиний патріархат.

З Божого Провидіння патріарший собор будується на лівому березі Дніпра. Молімося і докладаймо всіх зусиль, щоби цей собор чимскоріше був добудований і щоби власне у ньому справдилися слова давньої української марійської пісні: "Щоб Захід із Сходом в єдності співали пісню вдячності".

Не дивно, що кілька сотень людей, очолені комуністами і відомим демагогом Наталією Вітренко, влаштували гучний протест проти цієї історичної події. Більше дивує той факт, що до цього було причетне духовенство УПЦ МП, мотивуючи свої дії тим, що Україна є їхньою канонічною територією. Вони, мабуть, призабули, що хрещення Київської Русі відбулося ще в X ст., коли увесь християнський світ включно з Константинополем був у сопричасті з Римом.

Отже, всі християни грецького, точніше візантійського обряду тих часів були греко-католиками. Чому ж тоді греко-католики не мали би право повернутися до своєї колиски?

Усім, які переживають через т. зв. експансію греко-католиків на Схід України, слід зрозуміти, що кожна традиційна християнська Церква має доволі широке поле праці і тільки лише завдяки взаєморозумінню і пошані один до одного кожна з них зможе виконати як слід своє завдання.

Слід сказати, що якщо перерахувати всіх священнослужителів усіх трьох віток православної Церкви та обидвох обрядів Католицької Церкви в Україні, то навряд чи їх було би 400. Згідно з вказівками фахівців душпастирського богослов'я, бажано, щоб один священнослужитель виконував свої обов'язки для однієї тисячі жителів. Якщо в Києві живе 4 мільйони людей, то тут потрібно чотири тисячі священнослужителів, тобто в 10 разів більше.

Тому молімося за численні та ревні покликання до священичого та богопосвяченого стану і намагаймося дати їм добру духовну освіту та бажання до екуменізму. Україну не варто називати територією тієї чи іншої конфесії, а землею, скропленою кров'ю мучеників за святу Христову віру.

Нехай демагоги і політики не використовують церковні Богослужіння для політичних цілей, а ті з-поміж них, які називають себе християнами, хай зі смиренним серцем сприяють тому, щоб християни України були одно, як за часів св. Володимира Великого.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

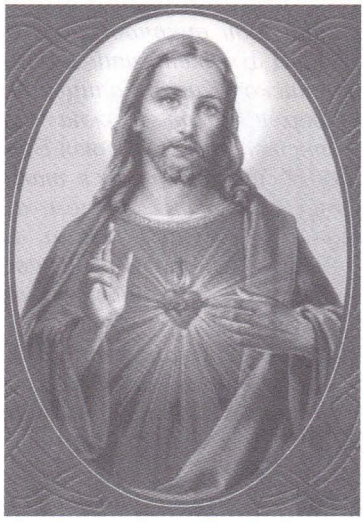

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ

(Поблагословлені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ УРЯДИ ВСІХ НАРОДІВ СВІТУ ВИЗНАЛИ ПРАВО НА РЕЛІГІЙНУ СВОБОДУ.

Господь Бог сотворив кожну людину свобідною. Свою свободу людина проявляє у всіх вимірах, у тому числі й у вимірі ісповідування своєї віри. Впливові люди дуже часто обмежують різні види свободи людини, у тому числі релігійну свободу, забороняючи свобідно ісповідувати свою віру всім або якійсь частині своїх громадян. Хоча більшість урядів країн світу декларативно заявляють, що вони шанують свободу віросповідування, не завжди вони це виконують.

Дати свободу релігії – це не означає лише внести це право в Конституцію, але також створювати відповідні умови до її здійснення. Законодавство усіх країн світу повинне наголосити на відзначенні церковних свят усіма християнами. Уряди повинні допомагати в будівництві та утриманні культових споруд, вишколі священнослужителів, надавати відповідні пільги для студентів богословських закладів (наприклад, звільняти їх від служби в армії і від інших військових обов'язків), сприяти розвитку церковних інституцій, звільнивши їх від податків тощо.

Чи не найважливіший вид допомоги розвитку і вшанування релігійної свободи – це право на релігійну освіту у школах та вищих навчаль-

них закладах. До цього належить сприяння державних структур у вишколі й утриманні вчителів релігії або християнської етики.

Молімося, щоб у всіх країнах зникло ганебне і жахливе явище релігійної нетолерантності та дискримінації і щоб християни в усіх країнах світу були свідомі свого права свобідного релігійного віросповідання, домагалися від урядів своїх держав, щоб і на ділі, а не лише на слові й на папері вшановували релігійну свободу своїх громадян.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ МОЛОДІ ЦЕРКВИ, ВШАНОВУЮЧИ СУТЬ КУЛЬТУРИ МІСЦЕВИХ НАРОДІВ, УСПІШНО ПОШИРЮВАЛИ ХРИСТОВУ БЛАГОВІСТЬ.

Мабуть, не існує жодної країни на світі, в якій не було би християн. Однак, у багатьох країнах церковні спільноти дуже маленькі. Серед них є і такі, які недавно виникли, тому такі місцеві Церкви називаємо молодими. Зазвичай у таких молодих християнських Церквах відчутно велику діяльність, активність і місійний дух.

До успішного поширення Христової віри у нехристиянських країнах дуже велику роль грає знання місцевої мови, ознайомлення з мистецтвом, співом, звичаями та їх вшановування. А це означає, що вишкіл фахових місіонерів потребує не лише духовної, але також матеріальної підтримки.

Не забудьмо, що це і наш обов'язок підтримувати й уболівати за те, щоби Божа благовість поширилася і закорінилася у всіх країнах світу. Добре було б, щоби вірні на своїх парафіях організовували спільноти духовної та матеріальної підтримки молодих Церков на місійних теренах. За приклад можуть послужити численні римо-католицькі парафії, у яких існують товариства підтримки місійних станиць існують. Члени таких товариств збираються, як правило, щонеділі. Під час своїх зборів вони читають листи з місійних теренів, слухають духовну науку, а після цього беруться за ручну роботу. З продажу виробів, виготовлених власноручно, вони збирають кошти, які стають матеріальною допомогою для діяльності молодих Церков.

Молімося, щоб запал молодих Церков в успішному поширенні Христової благовісті серед свого народу і в сусідніх країнах ще більше розгорівся.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ У ВСІХ ВІРНИХ ХРИСТИЯН ЗРОДИЛОСЯ БАЖАННЯ ВИВЧАТИ КАТЕХИЗМ І ДОБРЕ ЗНАТИ ПРАВДИ ХРИСТОВОЇ ВІРИ.

Християнство вважається традиційною релігією України. Однак дуже малий відсоток християн у достатній мірі пізнає правди своєї святої віри. Потреба вивчати катехизм і добре знати правди нашої святої віри не повинна обмежуватися тільки до дітей шкільного віку чи до молоді, але вона повинна бути у всіх християн, навіть у похилих віком.

Правди святої віри слід не лише знати, але й приводити в діло, тому потрібно їх часто собі пригадувати. У цьому може нам допомогти молитовник, у якому є катехизмова частина, проте цим ми не повинні обмежуватися. Існує т. зв. малий катехизм, де правди віри пояснені дещо ширше. Однак найкращим джерелом пізнання усіх правд християнської віри є Катехизм Католицької Церкви, з якого християни України, зокрема католики, можуть черпати не лише знання, але й вказівки, як поглибити і зробити більш автентичним своє християнське життя.

Навчання Христової віри – це процес, який триває від народження і закінчується смертю людини, тому молоді християнські сім'ї повинні подбати, щоб їхня дитина змогла вже вдома пізнати основні засади святої

віри. А згодом, коли дитина піде до школи, її батькам слід домагатись, щоб і там вона продовжувала отримувати необхідні знання.

Слід також "підживлювати" своє знання і практику, беручи активну участь у недільних і святкових Богослужіннях, а також читаючи християнську літературу. Похвальними є звичаї проведення реколекцій, які є доброю нагодою до кращого пізнання правд святої віри.

Можна брати участь у релігійних товариствах, де кожен член має нагоду вивчати Священне Писання, більше довідатись про наш обряд та його духовний зміст, спільно помолитись та запалитись бажанням практикувати засади християнської віри вдома, на місці праці тощо.

Завдяки такій активній діяльності у кожного з християн України повинно зродитися бажання вивчати і краще знати правди своєї святої віри і не дати звести себе зі шляху прадідівської віри різними сектантами, представниками якихось підозрілих східних релігій тощо.

Молімося, щоб ця свідомість необхідності зростати у науці і практиці нашої святої віри дійшла до всіх християн України.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ВЕРЕСЕНЬ – СВ. СОЗОНТ, 20 (7).09

Жив у Малій Азії і був пастухом. Одного дня уві сні явився йому Ісус Христос і наказав піти з Ним на смерть.

Прокинувшись, Созонт поспішив до Помпейполя. За Божим натхненням він увійшов до поганської святині, розбив золотого божка на дрібні шматки і золото роздав бідним. Коли погани побачили розбитого ідола, відразу ув'язнили декількох християн.

Довідавшись, що невинні люди терплять за його вчинок, Созонт пішов до судді і заявив, що це він розбив божка. Суддя обіцяв відпустити його на волю, якщо поклониться розбитому божкові, але Созонт тільки засміявся з такої пропозиції.

Созонта спалили живцем після жорстоких мук 304 р.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ ХРИСТИЯНИ НЕ ЗНЕОХОТИЛИСЯ ВИКЛИКАМИ ЗМАТЕРІАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА, АЛЕ З ПОВНОЮ ДОВІРОЮ ДАВАЛИ СВІДЧЕННЯ СВОЄЇ ВІРИ І НАДІЇ.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ ДО ОСНОВНОГО ЗАВДАННЯ ПІДТРИМУВАТИ МІСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕРКВИ МОЛИТВОЮ ВІРНІ НАМАГАЛИСЯ ПІДТРИМУВАТИ ЇЇ ТАКОЖ І МАТЕРІАЛЬНО.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ МОЛИТВА ДО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ, ОСОБЛИВО НА ВЕРВИЦІ, ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ ШИРИЛАСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ І СУСПІЛЬСТВІ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЖОВТЕНЬ – СВ. ФРАНЦИСК АСИЗЬКИЙ, 17 (4).10

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Тільки поводьтеся достойно Євангелія Христового" (Фил 1, 27).

Було біля 50-го року першого століття, коли св. Павло разом зі своїм співбратом Силою прибув до містечка Филипи. Це було перше європейське місто, у якому Павло затримався, щоби благовістити св. Євангеліє. Навернення кількох осіб викликало незадоволення і заколот серед поган до тої міри, що влада вирішила прогнати Павла і Силу. Вони були змушені довести, що є римськими громадянами, аби могти залишитися.

Незважаючи на труднощі, які вони мали від цивільної влади і громадян, декілька років пізніше, коли Павло писав до невеличкої спільноти християн у Филипах, він закликає вірних, щоб жили згідно з Євангелієм і співзвучно з ним виконували громадянські обов'язки.

Дещо пізніше у тому ж листі св. Павло пригадує, що громадянство християн у небі (Фил 3, 20). Однак християни не позбавлені своїх обов'язків у суспільній і політичній сфері. Якраз навпаки: вони є громадянами Царства Христового, тому мають сильний мотив, щоб служити всім, щоб докласти свої зусилля до відбудови земного суспільства у справедливості й любові.

"Тільки поводьтеся достойно Євангелія Христового" (Фил 1, 27).

Цими словами апостол Павло вимагає від филип'ян, щоб поводилися, як справжні християни. Дуже часто ми можемо думати, що Євангеліє не вирішує людських проблем і що приносить Царство Боже тільки у релігійному вимірі. Але так воно не є.

Це Христос у християнинові, у людині, тій конкретній людині, – коли Божа благодать є в ній, – будує міст, відкриває шлях. І, немов другий Христос, кожен чоловік і кожна жінка може докласти зусилля і додати в свою чергу в кожну сферу людської діяльності: у науку, мистецтво, політику...

"Тільки поводьтеся достойно Євангелія Христового" (Фил 1, 27).

Але як ми можемо стати другим Христом, щоб діяти і успішно впливати на життя суспільства? Живучи своїм способом життя, який висловлений у євангельських словах. Якщо в дійсності сприймемо Його Слово, то наші думки і почуття ставатимуть чимраз більше співзвучні з Його думками, Його почуттями і Його навчанням. Його Слово освітлює усю нашу діяльність, виправляє і спростовує кожний прояв нашого життя.

Так, живучи Євангелієм, кожен з нас стає другим Христом і так, як Він, будемо жити для інших, живучи в любові, будемо сприяти у відбудові братерства. Ці євангельські слова можуть в дійсності звестися до любов до Бога і до ближнього, і якщо ними жити, то вони ведуть до любові.

Ми часто говоримо про любов і здається, що непотрібно на цьому наголошувати ще раз. Але так воно не є. Наша стара людина (Рим 6, 6) в

дійсності завжди готова закритися у приватному житті й, виконуючи маленькі особисті інтереси, забути про осіб, які проходять мимо; залишитись байдужою до добра інших і вимог суспільства, яке нас оточує.

Отож, запалімо в нашому серці вогонь любові й отримаємо нові очі, щоб ними дивитись навколо себе, усвідомимо необхідність нових кроків для покращення нашого суспільства. Любов нам підкаже шляхи, як діяти більш діяльно, і влиє нам відвагу й силу, щоб іти цим шляхом.

"Тільки поводьтеся достойно Євангелія Христового" (Фил 1, 27).

Так чинив Улісе Кальйоні, один наш приятель-фоколярин, який провів усе своє життя у Алжирі, разом із християнами і мусульманами. Він свідчив у простоті євангельську любов і конкретність до всіх.

Він не жив для себе. Брати і сестри займали перше місце у його серці. Він відзначався окремою любов'ю до кожного. Він не обмежував свій час для інших, розділяючи з ними радість, успіхи і надії, але також труднощі і терпіння перших десятиліть після незалежності країни.

У 90-х рр. минулого століття почалися заколоти в цій країні і розвинувся тероризм. Ці заколоти дуже відчутно відбилися на маленькій християнській спільноті, яка в більшості складалася з чужоземців. Улісе вирішив разом з іншими християнами не повертатися в Італію, до свого рідного краю.

В інтерв'ю одній газеті він заявив: "Я прожив у Алжирі стільки років, коли все було добре, і тепер, коли обставини дуже делікатні і небезпечні, я не маю бажання покидати Алжир. Це, на мою думку, не було би згідно з Євангелієм".

Коли першого вересня два роки тому внаслідок важкої недуги Уліс пішов до неба, мусульмани, які жили поряд з ним, засвідчили: "Була така любов між нами, що кожна подія була спільно пережита і розділена. Він був мостом зв'язку між християнством і мусульманством, і то в країні, де дуже поширювалася нетерпимість. Ми навчилися слухати, не осуджуючи нікого. Уліс навчив нас усе чинити з любові, щоби бути любов'ю".

К'яра ЛЮБІК

(переклад з італійської о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ)

НАМ ПИШУТЬ

На сторінках нашого часопису висловлюють подяки:

Віра зі Львова – Пресвятій Трійці, Матері Божій, св. Юді Тадею і св. о. Піо за оздоровлення правого ока, на яке зовсім не бачила.

Родина Лавренюк з м. Першотравневська на Дніпропетровщині – Господу Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці, небесним заступникам – блаж. Миколаю Чарнецькому, св. Юді Тадею, св. Антонію Падевському і всім святим за допомогу та заступництво над родиною.

Стефанія Вавринович з м .Червонограда Львівської обл. – Господу Ісусу Христу, Матері Божій, св. ап. Юді Тадею, св. Антонію Падевському, блаж. Миколаю Чарнецькому, усім святим України за вислухані молитви і заступництво протягом багатьох років.

Мама і бабуся Галини з м. Львова – за заступництво св. ап. Юди Тадея над дівчиною зі слабким здоров'ям, від якої відступила важка недуга і яка тепер успішно навчається в інституті.

ДИЯКОНСЬКІ ТА СВЯЩЕНИЧІ СВЯЧЕННЯ

У липні та серпні цього року василіянська спільнота в Україні збагатилася новими дияконами та священиками.

9 липня *у василіянській церкві св. Андрія у Львові* ***бр. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ*** *прийняв дияконські свячення з рук владики Іринея Білика, ЧСВВ.*

31 липня *у Золочівському василіянському монастирі владика Іриней Білик, ЧСВВ висвятив на священиків чотирьох о. дияконів Василіянського Чину:* ***Августина Шоп'яка, Іринея Валявку, Любомира Бобиляка-Орловського та Августина Стрижика.***

Новоієрей Августин Михайло Шоп'як, ЧСВВ народився 14 листопада 1979 р. у с. Кам'янка біля Львова. Має молодшу сестру. Після здобуття неповної середньої освіти навчався у Кристинополі у василіянському ліцеї у 1995-1996 рр. 7 серпня 1996 р. вступив до Василіянського Чину. Перші обіти склав 19 серпня 1998 р., а вічні – 19 серпня 2004 р. У 1999-2005 рр. вивчав філософію і богослов'я у Варшаві. Дияконські свячення прийняв з рук владики Іринея Білика, ЧСВВ 19 вересня 2004 р.

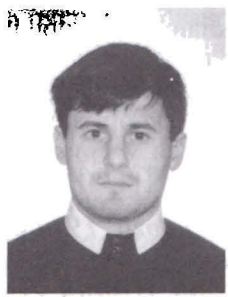

Новоієрей Іриней Богдан Валявка, ЧСВВ народився 25 жовтня 1973 р. у с. Рясна Руська біля Львова. Має старшого брата-священика. Після здобуття неповної середньої освіти навчався в СПТУ-14 у с. Івано-Франкове на Львівщині, де набув професію столяра і різьбяра. У 1992-1994 рр. навчався у Івано-Франківській духовній семінарії. 7 червня 1996 р. вступив до Василіянського Чину. Перші обіти склав 27 вересня 1998 р. у м. Глен-Ков (США), а вічні – 19 серпня 2004 р. Протягом року навчався у студійному домі в Золочеві. У 1999-2005 рр. вивчав філософію і богослов'я у Перемишлі. Дияконські свячення прийняв з рук владики Іринея Білика, ЧСВВ 19 вересня 2004 р.

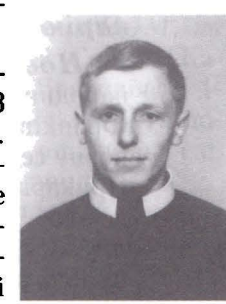

Новоієрей Любомир Юрій Бобиляк-Орловський, ЧСВВ народився 16 жовтня 1973 р. у с. Івано-Франкове на Львівщині. У 1990 р. здобув повну середню освіту. У 1990-1991, 1992-1993 рр. навчався в СПТУ-14 у рідному селі, де набув професію художника-оформлювача. У 1991-1992 рр. служив у лавах української армії. 22 травня 1996 р. вступив до Василіянського Чину. Перші

обіти склав 19 серпня 1998 р., а вічні – 6 липня 2003 р. Протягом року навчався у Золочівському василіянському інституті, а в 1999-2005 рр. вивчав філософію і богослов'я у Перемишлі. Дияконські свячення прийняв з рук митрополита Івана Мартиняка 14 січня цього року.

Новоієрей Августин Ігор Стрижик, ЧСВВ народився 17 лютого 1969 р. у смт. Комарно на Львівщині. Має молодшу сестру. У 1984-1988 рр. навчався у Львівському музичному училищі, а у 1988-1993 рр. – у Мінській музичній академії по класу кларнет. У 1993-1994 рр. служив у лавах української армії, потім працював учителем музики в музичній школі. 25 жовтня 1997 р. вступив до Василіянського Чину. Перші обіти склав 19 серпня 1999 р., а вічні – 19 серпня 2004 р. У 1999-2005 рр. вивчав філософію і богослов'я у Варшаві. Дияконські свячення прийняв з рук владики Іринея Білика, ЧСВВ 19 вересня 2004 р.

1 серпня *у Боронявському василіянському монастирі на Закарпатті* ***о. диякон Матей Химинець*** *був висвячений на священика владикою Міланом Шашіком.*

Новоієрей Матей Іван Химинець, ЧСВВ народився 1 вересня 1979 р. у с. Боржавське Закарпатської обл. Має трьох братів і сестру. Після здобуття неповної середньої освіти навчався у Кристинополі у василіянському ліцеї в 1994-1996 рр. 23 червня 1996 р. вступив до Василіянського Чину. Перші обіти склав 19 серпня 1998 р., а вічні – 15 червня 2003 р. Дияконські свячення прийняв з рук владики Василя Медвіта, ЧСВВ 27 березня 2005 р. У 1998-2004 рр. вивчав філософію і богослов'я у Варшаві, а нині навчається у Григоріянському університеті в Римі.

На празник Преображення Господнього ***19 серпня*** *у Гошівській василіянській церкві владика Павло Хомницький, ЧСВВ висвятив на священика* ***о. диякона Йоана Лубіва****, а також уділив дияконські свячення* ***братам Василіянам Григорію Анастасинові, Симеонові Манькові, Доротеєві Ганджаласові, Германові Ничаку та Макарію Солюку.***

Новоієрей Йоан Дмитро Лубів, ЧСВВ народився 27 жовтня 1975 р. у с. Лючки на Івано-Франківщині. Має трьох братів. У 1993 р. здобув повну середню освіту. У 1993-1998 рр. навчався у Прикарпатському університеті ім. В. Стефаника, де здобув професію викладача української мови і літератури. Під час навчання в університеті 2 липня 1997 р. вступив до Василіянського Чину. 7 квітня

2000 р. склав перші обіти, а вічні – 20 лютого 2005 р. У 2000-2002 рр. навчався в університеті св. Ансельма, а в 2002-2005 рр. – у Латеранському університеті в Римі, де завершив філософсько-богословські студії. 27 березня цього року прийняв дияконські свячення з рук владики Василя Медвіта, ЧСВВ.

28 серпня *у катедральному соборі Успіння Матері Божої у м. Мукачево на Закарпатті владика Мілан Шашік висвятив на диякона* ***бр. Даниїла Дербаля, ЧСВВ.***

Новодияконам і новоєреям бажаємо щедрих Божих благодатей для служіння у Господньому винограднику на многая і благая літ!

ЧИСЛЕННІ ВІЧНІ ОБІТИ

У липні-серпні цього року 16 братів Василіянського Чину прирекли Богові довічну чистоту, убожество і послух.

3 липня у Гошівській василіянській церкві професію довічних обітів на руки делегованого Протоігуменом о. Пантелеймона Саламахи, ЧСВВ склали три брати Василіяни: ***Атанасій Виксюк, Даниїл Сікора і Гавриїл Тимчик.***

24 липня у Жовківській василіянській церкві Протоігумен о. Григорій Гриньків, ЧСВВ прийняв вічні обіти у семи братів Василіян: ***Макарія Солюка, Григорія Анастасина, Іринея Пелиха, Вінкентія Пелиха, Атанасія Панькевича, Павла Коваля, Аполінарія Гентоша.***

21 серпня у василіянській церкві в Дрогобичі склали вічні обіти на руки делегованого Протоігуменом о. Якова Яремчука, ЧСВВ чотири брати Василіяни: ***Назарій Шелемей, Ігнатій Гвоздик, Йосафат Хаймик і Микола Ярема.***

28 серпня на празник Успіння Матері Божої у смт. Брюховичі біля Львова склали вічні обіти на руки делегованого Протоігуменом о. Мартина Хабурського, ЧСВВ два брати Василіяни: ***Домінік Зелінський і Захарія Слободян.***

Новопрофесам ЧСВВ бажаємо упевнено йти обраною дорогою, свідчачи своїм життям св. Євангеліє!

НОВА УПРАВА СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

Протягом місяця (30 червня-30 липня) цього року в Римі тривала 11-та Загальна капітула сестер Служебниць НДМ, на якій було обрано нову Генеральну управу: с. Дженес Солюк (Канада) – головна настоятелька, с. Розалія Паращук (Бразилія) – 1-ша дорадниця і заступниця, с. Марта Козак (Україна) – 2-га дорадниця, с. Романна Пашков'як (Польща) – 3-тя дорадниця і с. Надія Воротняк (Сербія і Чорногорія) – 4-та дорадниця.

Редакція часопису зичить новій Генеральній управі цього жіночого Згромадження щедрих Божих ласк і плідної праці!

ХІРОТОНІЯ ТА ІНТРОНІЗАЦІЯ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

2 червня 2005 р. у Ватикані було повідомлено, що Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив такі рішення Синоду єпископів УГКЦ: призначити о. Миколу Сімкайла єпархом Коломийсько-Чернівецьким; згідно з кан. 210 Кодексу Канонів Східних Церков прийняти зречення з уряду єпарха Івано-Франківського владики Софрона Мудрого; призначити єпархом Івано-Франківським владику Володимира Війтишина, адміністратора Коломийсько-Чернівецької єпархії.

На світлині: владика Микола Сімкайло, єпарх Коломийсько-Чернівецький.

12 липня 2005 р. на празник свв. апостолів Петра і Павла в катедральному соборі Вознесіння Господнього у м. Івано-Франківську відбулися одразу дві важливі події у житті УГКЦ – ***архиєрейська хіротонія владики Миколи Сімкайла та інтронізація (введення на престол) владики Володимира Війтишина.***

На світлині: владика Володимир Війтишин, єпарх Івано-Франківський.

Під час Архиєрейської св. Літургії відбулася хіротонія владики Миколи Сімкайла. Головним святителем був Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар, а співсвятителями – митрополит Перемишльсько-Варшавський Кир Іван Мартиняк, Кир Софрон Мудрий, ЧСВВ і Кир Володимир Війтишин.

У своїй проповіді Глава УГКЦ коротко представив 120-літню ретроспективу Станіславівської (тепер Івано-Франківської єпархії). Блаженніший Любомир зі словами побажання звернувся до нововисвяченого владики Миколи, закликавши його "бути добрим завідателем архиєрейських благодатей". Для цього, за словами кардинала Любомира, потрібно любити свій народ і мати гаряче серце.

Після заамвонної молитви було здійснено Чин введення на престол єпарха Івано-Франківського Володимира Війтишина.

На завершення св. Літургії з промовами звернулися до учасників цієї урочистості Кир Іван Юркович, Апостольський нунцій, Кир Софрон Мудрий, ЧСВВ, Кир Микола Сімкайло та Кир Володимир Війтишин.

Після св. Літургії новопоставлений владика Микола уділив усім присутнім своє перше архиєрейське благословення.

ІНТРОНІЗАЦІЯ ВЛАДИКИ МИКОЛИ

13 липня 2005 р. на празник Собору свв. апостолів у Катедральному соборі св. Архистратига Михаїла у м. Коломиї під час Архиєрейської св. Літургії відбулася ***інтронізація владики Миколи Сімкайла, єпарха Коломийсько-Чернівецького.***

Для участі в інтронізації нового єпископа до Коломиї прибули Блаженніший Любомир кардинал Гузар, архиєпископ Іван Юркович, Апостольський нунцій, владики УГКЦ із України та з-за кордону, численні священики та миряни. На Божественній Літургії був також присутній владика Іван Бойчук, єпарх Коломийсько-Косівський УПЦ КП.

Після прочитання св. Євангелія проповідь виголосив Глава УГКЦ Любомир. Після заамвонної молитви було урочисто проголошено Декрет призначення, а тоді Блаженніший Любомир вручив новопоставленому єпархові Коломийсько-Чернівецькому ручний хрест та жезл – символи єпископської влади. Слово також мав Апостольський нунцій, який зазначив, що єпископ, згідно з біблійною притчею, є пастирем, який знає свою паству, розуміє і скеровує її у правильний напрямок, піклується про неї і любить її.

Після св. Літургії священики Коломийсько-Чернівецької єпархії символічно висловили послух владиці Миколі Сімкайлу.

о. Ігор ЯЦІВ,
прес-секретар Глави УГКЦ

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ

Як відомо, Львівська духовна семінарія по вул. Коперника у Львові була частково зруйнована комуністичною владою і перетворена на приміщення пошти. Після відродження УГКЦ семінарію Святого Духа влаштували у смт. Рудно біля Львова.

Завдяки німецькій благодійній організації "Церква в потребі" та допомозі інших добродіїв упродовж останніх трьох років збудовано нові приміщення Духовної семінарії, а також семінарійний храм по вул. Хуторівка на Сихові у Львові.

Урочистості з нагоди посвячення цих приміщень та семінарійного храму розпочалися *27 серпня цього року* торжественним походом від колишньої семінарії по вул. Коперника вулицями Львова аж до приміщення нової семінарії. Ввечері того ж дня у новозбудованій семінарійній церкві була відслужена Вечірня та відбулися нічні чування.

28 серпня на празник Успіння Пресвятої Богородиці Чин освячення престолу нової Львівської семінарії здійснив Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар, який очолив Архиєрейську св. Літургію у співслужінні з численними єпископами, які цими днями брали участь у Синоді єпископів цілої нашої Церкви, та багатьма священиками. Після цього було посвячено нові приміщення семінарії та будинку богословсько-філософського факультету УКУ.

У комплексі новозбудованої семінарії також передбачені монастирі отців Редемптористів і отців Студитів.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI – ЛЮДИНА БОЖА*

Папа Венедикт – людина Божа, яка вміє промовляти до людей.

"Цей Папа вас здивує" – це слова, які часто можна було почути у перші дні понтифікату Папи Венедикта XVI із уст коментаторів. Ці слова використовували ті люди, котрі побоювалися його консервативності, але передовсім ті, які знали майбутнього Папу Ратцінґера поза звичайними стереотипними характеристиками його як "сторожа правовір'я".

Я мав щастя десять років жити поряд із Йосифом Ратцінґером цілий тиждень, протягом якого відбувались засідання Папської біблійної комісії, яку він очолював. Вистачало тих зустрічей, щоб отримати правдивий досвід і знання про ту особистість, яка зараз "дивує" усіх. Будучи людиною високої культури і надзвичайно гострого інтелекту, він у дійсності вмів об'єднати надзвичайну людяність, в якій не бракувало делікатності, чутливості, симпатії і високої духовності, яку він засвідчував передусім під час св. Літургії.

Саме це було підтверджене у Богослужіннях і промовах, виголошених Папою тими днями. А почав він від помітного самоокреслення своєї особистості: "Простий і покірний робітник у Господньому винограднику".

Дії і слова перших двох тижнів папського служіння Венедикта XVI підтвердили той людський і духовний штрих, а також показали як його присутність у Церкві, хоча трохи й оригінальна, дуже скоро буде знаменною і улюбленою, подібно як це сталося з його попередником Слугою Божим Папою Іваном Павлом II.

Спадщина, яку новий Папа успадкував, без сумніву зобов'язує, як це звичайно буває із духовними вартостями, бо не йде мова про матеріальні добра, якими треба орудувати, ані про дорогоцінні перлини, котрі треба дбайливо зберігати у скринях.

Євангельські зображення насіння, яке слід посіяти також у пустелі, дріжджів, котре треба замішати до важкого тіста історії, і світла, яке веде у тумані криз, застосовуються у місії Пастиря Церкви. Власне Венедикт XVI вже підтвердив це у ефективності своїх промов, у запальному свідченні віри, у рішучому продовженні екуменічного і міжрелігійного діалогу, так дуже улюбленого Іваном Павлом II, у заклику до співпричастя братів, яких уже багато разів просив, аби були його допомогою і підтримкою, у запальному очікуванні миру між людьми (на цю тему, до речі, проповідав Папа,

* *За матеріалом італійського часопису "Християнська сім'я" ("Famiglia Cristiana", n. 19/2005).*

від якого узяв ім'я, Венедикт XV), у підтвердженні християнських коренів Європи, насаджених св. Венедиктом, великим отцем західного монашества, в увазі до молодих, які так тісно пов'язані з його попередником і які продовжують шукати певного і чіткого провідника у непевному і туманному горизонті історії.

Папа Венедикт XVI своїм скромним визнанням, що "не має програми, щоб її представити", хоче показати своє бажання тісної єдності у виконуванні місії разом з єпископською колегією і з цілою Церквою, а також підтверджує бажання продовження церковного плану свого попередника.

Вражаючим було у цьому значенні рішення продовжити на загальних аудієнціях у середу саме той коментар псалмів і піснеспівів з Вечірні, який Іван Павло II перервав із-за недуги 26 січня. Це був псалом 114 про терпіння і надію. Власне це був спосіб підкреслення, що слід поставити в осередку Бога і Його Слово, і передусім заохотити до молитви, про яку багато разів тими днями просив у церковної спільноти.

Власне так само, як було зі св. Петром згідно з розповіддю св. Луки у Діяннях апостолів: "Церква молилася горливо Богові за нього" (Ді 12, 5).

Жанфранко РАВАЗІ
(переклад з італійської сестер Редемптористок контемплятивного монастиря у Мальяно Сабіні в Італії)

ПАПА ЗАКЛИКАВ ПІДТРИМАТИ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ УКРАЇНИ

Папа Венедикт XVI зробив такий заклик на зустрічі з учасниками Генеральної Асамблеї Організацій допомоги Східним Церквам. Святіший Отець вважає, що греко-католикам України необхідно надати підтримку в справі налагодження стосунків із православними братами, – повідомила 23 червня цього року інформаційна агенція "ZENIT".

"Цими днями вам необхідно вивчити достеменно ситуацію довкола Греко-Католицької Церкви України", – сказав Папа Венедикт XVI учасникам зустрічі. За словами Святішого Отця, "розвиток Греко-Католицької Церкви після комуністичного режиму є надією на те, що древня та благородна духовна спадщина, яку греко-католицькі спільноти зберігають, зробить неоціненний внесок для прогресу усього українського народу". "Підтримайте їх еклезіологічну подорож і сприяйте усьому, що робиться для примирення та братерства між християнами України", – закликав Папа.

Папа Венедикт XVI подякував Генеральній Асамблеї за ту підтримку, яку ця організація надає для підготовки священиків, семінаристів та ченців Східних Католицьких Церков, які навчаються у Римі.

Генеральна Асамблея Організацій допомоги Східним Церквам об'єднує Американську католицьку доброчинну асоціацію, Папську місію для Палестини та доброчинні організації Німеччини, Франції, Голландії та Австрії.

НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

"Шукайте перше Царство Боже та його справедливість, а все решта вам докладеться" (пор. Мт 6, 33). Ці Господні слова завжди приносили мені велику потіху, бо вони наказують не журитися справами цього віку, а на перше місце поставити спасіння своєї душі і докладати до цього всі свої зусилля. Ці слова відносяться до всіх земних справ, навіть до такої важливої справи, як навчання і виховання.

Коли маємо у приватному житті (сімейному, становому, цивільному, народному і державному) в першу міру дбати про Царство Боже, то тим більше повинні ми робити це у вихованні молодого покоління. Перші основи християнського виховання дає (або хоча би повинна дати) сім'я, а Церква та цивільна влада повинні продовжувати, розвивати і будувати на закладеній сім'єю здоровій основі.

Загалом Церква, слава Богу, старається це робити. Дуже це беруть собі духовні особи до серця, щоб повести до Христа дітей, молодь та й дорослих вірних. Отож, лишаються тут під увагу школа та вищі навчальні заклади. Саме тут чи не найбільше слід дбати про релігійне виховання і скеровувати дітей на дорогу пошуку Царства Божого.

Ці установи мають більше на це змоги, ніж Церква. Коли вірні приходять до храму раз у тиждень на дві-три години, то діти і молодь у навчальному закладі перебувають цілий тиждень. Якщо взяти п'ять навчальних днів по шість годин, то вони там є 30 годин тижнево. Отож, якщо десять відсотків від часу на навчання виділити на релігійну науку, то хіба всі інші навчальні предмети аж так дуже потерплять? Якщо батьки хочуть бути справедливими супроти Господа Бога і сумління, то просто мусять вимагати, щоб у всіх навчальних закладах їхні діти три години на тиждень мали змогу слухати Божу науку.

Читати цей предмет повинні ті, які Божий закон добре знають і приводять у діло в своєму житті. Адже просто дивно і смішно, коли такий педагог, який за "системи" навчав марксизму та ленінізму, сьогодні береться викладати етику. І легко собі уявити, що то буде за "етика". Такі випадки, на жаль, трапляються нерідко.

Бувають директори шкіл і ректори, які не дозволяють навчання християнської етики, бо в них навчаються, як вони аргументують, учні й студенти різних конфесій. Не перечимо, але хай кожна конфесія має свого вчителя християнської етики. Так було за поверсальської Польщі до 1939 р. Українські діти мали свого катехита, римо-католики – свого душпастиря, а євреї – свого, якого називали "мазгіяна". І ніколи ніхто нікому не перешкоджав. Кожен із них навчав дітей принаймні

дві години на тиждень. Більше того, наші катехити і римокатолицькі душпастирі чинили так, що в неділю була т. зв. "екзорта", тобто проповідь у шкільному класі, а тоді парами діти ішли до церкви.

Коли в нашій Конституції згадано про Бога, то треба з Богом рахуватися, і ніхто не має право своїм вузьким невіглаством виставляти самих себе на посміховисько, а школярів і студентів на велику духовну втрату, яка часто приводить до втрати вічного щасливого призначення.

Подумаймо над тим та застановімся, бо коли Христос мовить: "Не бороніть дітям приходити до Мене" (пор. Мр 10, 14), – то яким правом хтось має право боронити, щоб школярі чи студенти також і в навчальному закладі були близько до Ісуса, любителя дітей. Священне Писання слід не лише читати, але й виконувати, інакше будова нашого майбутнього суспільства буде поставлена на піску, яка при першій, навіть малій спокусі, пропаде і руїна буде велика, а ми, як добре знаємо, заледве вийшли з руїн!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ДАР ЄВХАРИСТІЇ

Пресвята Тайна Євхаристії – це Тіло і Кров Ісуса Христа під видами хліба і вина. Церква вірить і навчає, що хоча очима й іншими чуттями ми бачимо і сприймаємо хліб і вино, однак, це є тільки зовнішні види й ознаки. Насправді, під цими зовнішніми ознаками ховається інша суть: живий і цілий Ісус Христос зі Своєю Божою і людською природою. У кожній найменшій видимій частичці знаходиться Господь Ісус повністю і неподільно.

Але чому саме хліб і вино стали зовнішніми знаками присутності Бога між людьми і саме під цими видами Христос Бог у якомога тіснішій спосіб правдиво з'єднується з нами? Варто звернутися до самого значення хліба й вина у житті людини.

У центрі відправи Євхаристії є хліб і вино, які завдяки словам освячення, які виголошує священнослужитель, прикликуванню і дії Святого Духа стають Тілом і Кров'ю Христа. Церква, вірна Його наказові, продовжує чинити на Його спомин аж до дня Його славного приходу те, що Він вчинив напередодні Своїх страстей: "Він узяв хліб...", "Він узяв чашу з вином...".

Ставши містерійно Тілом і Кров'ю Христа, знаки хліба і вина продовжують означати те, що все сотворене Богом є добре. Іншими словами, хліб і вино залежать від дару Творця, тобто саме Бог дає врожай землі, який пізніше може перетворитися у хліб і вино.

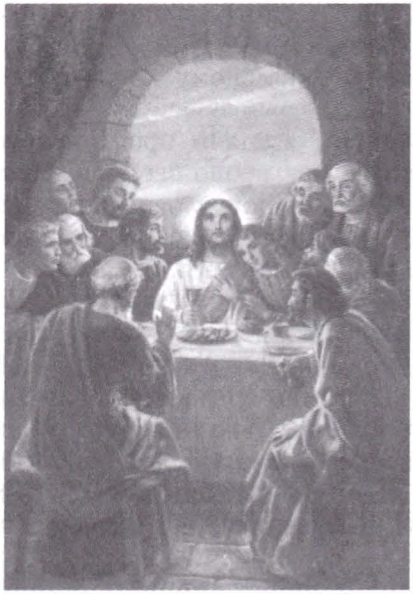

З іншого боку, ані хліба, ані вина не буде, якщо людина не збере зерна пшениці чи грона винограду і своєю працею, яка є також Божим благословенням, не перетворить їх у хліб і вино. Можна сказати, що хліб і вино є прообразом співпраці людини з Божою ласкою. У жесті Мелхиседека, який "виніс хліб і вино" (Бут 14, 18), Церква вбачає прообраз євхаристійної жертви.

У Старому Заповіті хліб і вино приносяться як жертва поміж первоплодами землі на знак вдячності Творцеві. Однак вони набирають нового значення під час Виходу, коли ізраїльський народ звільнився від єгипетського рабства. Опрісноки, які в той час їли юдеї, нагадували, як поспішно мусили їхні предки покидати Єгипет. Також згадка про манну небесну, яку вони їли протягом свого блукання в пустелі, нагадує народові, що він живе *Хлібом Слова Божого.* Щоденний хліб є плодом обіцяної землі, запорукою вірності Бога своїм обітницям. "Чаша благословення" наприкінці вечері додає до святкової радості вина есхатологічний вимір – очікування месіанського відновлення Єрусалиму. Ісус установив Свою Євхаристію, надаючи нового й остаточного значення благословенню хліба і вина.

Чуда помноження хлібів, коли Господь мовить благодарення, ламає і через Своїх учнів роздає хліб, щоби нагодувати народ, провіщають багатство цього єдиного Хліба – Євхаристійного. Знак перетворення води у вино в Кані Галилейській вже заповідає годину прославлення Ісуса. Цей знак заповідає завершення весільного бенкету в Царстві Отця, де вірні питимуть нове вино, що стало Кров'ю Христа.

Перше заповідання Євхаристії розділило учнів, як і згадка про страсті стала для них причиною обурення: "Жорстока ця мова! Хто може її слухати?" (Ів 6, 60). Євхаристія і Хрест є каменем спотикання. Це та сама містерія і вона не перестає бути приводом для поділу. "Невже й ви бажаєте відступитися?" (Ів 6, 67) – це запитання Господа лунає через віки, у ньому міститься запрошення Його любові – щоб ми пізнали, що Він один має "слова життя вічного" (пор. Ів 6, 68) і що прийняти у вірі дар Його Євхаристії – це прийняти Його самого.

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

НАВЕРНЕННЯ ДО БОГА

Уже минув більше як тиждень навчання в школі, як бабу Гафія вела свою внучку Оленку до школи в перший клас. Із хут ра до села йшли вони польовими стежечками. Босі ноги омива ранкова роса, а свіжість подільського ранку надавали наснаги і добрий початок.

Бабуся розказувала внучці, як колись вона теж ішла цією сте кою до школи. Прийшовши до села, бабуся вказала на руїну:

– Ось тут церква стояла. Церкву розібрали, а школа залиш лась, а зараз так не вистачає храму. Кропивою заросло все.

Зайшовши до класу з Оленкою, після короткої мовчанки баб ся звернулась до вчительки:

– Я привела свою внучку до школи на навчання. Раніше і могла, бо не було в що її одягнути. Вона сирітка, але добра дитин

Учителька згодилась, а бабуся звернулась до внучки:

– Оленко, будь чемною і слухайся вчительки.

Бабуся пішла, а в кінці уроку вчителька запитала Оленку:

– Що ти знаєш, Оленочко, чого тебе навчила бабуся?

– Мене бабуся вчила рахувати, писати деякі букви, вчила казк а найбільше вчила молитися, – відповіла зворушливо дівчинка.

– У школі не моляться. Ось даю тобі буквар. Тут є портре наших вождів, бережи їх, а хрестик, який тобі на шию почепи бабуся, зніми і більше до школи не приходи з ним.

На другий день Оленка прийшла до школи разом зі всіма дітьм Бабуся хрестика не зняла, лише почепила на довшу ниточку, щ його не було видно з-під комірчика старенького платтячка.

Того ж дня до школи приїхав районний інспектор. Увійшов до класу, він привітався з дітьми і почав запитувати, хто зображ ний на портреті, який висів на стіні в класі. Оленка сиділа за перш партою, тому він найперше запитав її. Дівчинка відповіла:

– Не знаю, у нас в хаті є Ісус Христос, Матінка Божа, а це...

Інспектор звернувся до хлопчика, що сидів позаду Оленки.

– Сталін, – відповів твердо хлопчик.

– Правильно. Тільки потрібно відповідати батько Сталін, він є батьком для нас усіх. Зрозуміли, діти?

Потім інспектор грізно подивився на вчительку і різко сказав

– Це ваш, Ніно Василівно, недогляд. Навчання потрібно почин ти з виховання.

Учителька зніяковіла і в перестрасі почала виправдовуватись.

– Ця дівчинка тільки-но вчора прийшла перший раз до школ та ще хрестик мала на шиї, а сьогодні вона вже його не має.

– Ні, ні! Я маю хрестик, тільки його не видно. Ось він, – щир призналась дівчинка.

Учителька тут же, не роздумуючи, зняла з шиї дівчинки хрести і поклала його на столі, однак, інспектор тут же дав їй вказівку:

– Занесіть і віддайте цей хрестик бабусі дівчинки і поговоріть нею. Дівчинка не винна, а бабусю застережіть.

Після обіду того ж дня вчителька прийшла до бабусі. Привіта шись, вона тут же почала їй дорікати

– Я не хочу з вами сваритись, але за вашу Оленку мені нині добре влетіло. Хіба ви не знаєте, що наша держава не визнає релігії і ніякого Бога? Ви вчора привели Оленку з хрестиком на шиї і сьогодні не зняли його.

– Оленка для мене є тільки внучкою. Батько був репресований і загинув, мати з горя померла, а я не розуміюся на цьому світі.

– Її батьки були ворогами народу і понесли відповідно покарання, але тепер ви відповідаєте за виховання дитини.

– Які ж вони вороги?! Невідомо ще, як ваша доля складеться, – відповіла бабуся, витираючи сльози.

Учителька не знала, що відповісти, а бабуся продовжувала:

– Вам здається, що дитину легко виховувати, а я тільки молю Бога, щоб поставити її на ноги. Колгосп, город, податки, позика і все це на оці дві руки. Лише на одного Бога надіюся.

– Не Бог, а радянська влада дбає про народ.

– Ой, дбає, дбає..., – скрушно мовила бабуся...

• • •

Минали роки. Оленка добре навчалась у школі. Злидні не оминали ні бабусі, ні Оленки. Бабуся потішала свою внучку:

– Бог дасть, прийдуть кращі часи. Не будеш, Оленко, голодувати, і курточка тепленька буде в тебе, і чобітки новенькі. Але це не головне. Найбільшим багатством є наша віра, яку так хочуть вирвати з наших сердець вороги.

– Бабусю, тільки не вмирайте, бо я цього не переживу, – цілувала Оленка поморщене старече обличчя своєї бабусі, опікунки.

– Ні, ні! Не буду вмирати, поки не виростеш. Я кожен день про це прошу милосердного Бога...

• • •

Бабуся на славу Божу прожила довгий вік, відійшовши до Господа по нагороду за свою сильну віру і праведне життя, сповнене усіляких негараздів. Олена зі своїм чоловіком створила гарну християнську сім'ю.

Життя учительки склалось не так, як цього вона бажала. Підупала на силах, життєві труднощі, а найбільше самотність стала тягарем на схилі її років. Діти її покинули після того, як вона з чоловіком розійшлася, але не залишила її Олена, яка часто до неї навідувалась. Одного разу вчителька вибачилась перед Оленою за те, що колись зняла з її шиї хрестик.

– Я вже і не пам'ятаю цього. Такі часи були. Господь казав нам усім прощати, – відповіла Олена.

– Так, так... Але мені це лежить на серці, як камінь. Перепрошую за всі кривди, які я заподіяла тобі і бабусі. О, яка то була добра людина. Прости мені і приведи до мене священика...

• • •

Учителька з радості плакала. Однією рукою витирала сльози з обличчя, а другою трималась за руку Оленки.

– О, як мені стало на душі легко після сповіді, – з вдячністю звернулась вона до священика, якого до неї привела Олена.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

ЛЮБОВ У ПРЕСВЯТІЙ ТРОЙЦІ І СІМ'Я

Ми створені для сім'ї, для родини. Для багатьох людей ця правда є самозрозумілою; однак, для деяких – вона виглядає порожньою чи порушеною обіцянкою, а то й неправдоподібною пропозицією!

У новому поколінні ми є свідками того, що сім'я, як інституція, стрімко йде до упадку. Не так давно більшість шлюбів закінчувалася тільки після смерті одного з подругів – чоловіка чи жінки. Сьогодні, на жаль, більшість подруж перебуває у розводі. Багато дітей просто мусять примиритися з гірким почуттям бути покинутими батьками або одним із батьків. Дорослі борються з гнівом та глибоким відчуттям зради. Нелад у родинах швидко поширюється як епідемія.

Для жертв таких обставин слово "сім'я" не викликає ні щасливих спогадів, ні приємних асоціацій; їм здається, що жорстокий Бог створив нас, щоб ми жили посеред зради, недоброзичливості, жорстокості та образ.

Ті, які виросли у безладді своїх родин, чи ті, які пережили зраду коханої людини, є свідомими того, що їм бракує якогось великого добра. Озлобленість, гіркота та смуток переповнюють їх – власне тому, що вони знають, що втратили щось суттєве, їм бракує чогось, що, згідно з правом, належить їм. Вони приховують у собі глибоку рану, і ця рана є знаком того, що щось всередині у них колись прокололи, обрізали, розбили!

Ця рана показує, що бракує того, що їм мала б забезпечити сім'я. Їхня сім'я не була такою, якою мала би бути, не такою, якою була вона у Божому задумі. Однак не Господь створив ці недоліки, ці дефекти сім'ї, а радше, скажімо, – деякі сім'ї збилися з дороги Божого плану. Без сумніву, нелад родин є наслідком первородного гріха; але це зовсім не те, чого бажав Бог.

Справді, ми зможемо побачити надію, відновлену цілість та щастя, якщо віднайдемо Божий творчий план щодо сім'ї від самого творіння. Катехизм повчає, що ми всі мусимо "очистити наші серця" від усяких "фальшивих... батьківських та материнських образів, які породжені особистою та культурною історією і впливають на наше ставлення до Бога. Бог, наш Отець перевищує категорії створеного світу. Молитися Отцеві – це ввійти у Його Таїнство, яким Він є, і яким Його об'явив нам Божий Син" (ККК 2779). Увійти у Таїнство Боже – означає увійти у відвічну Сім'ю Пресвятої Тройці.

Але повернімося до початку, до Книги Буття, щоб віднайти нашу теперішню сімейну ідентичність. Протягом п'яти з половиною днів, Бог покликав створіння до буття словами "Нехай буде!", які супроводжувалися назвами створених речей: світла, води, зірок, риб, птахів та тварин.

Тим не менше на половині дороги, через шість днів, Він раптом змінив стиль розмови. "Тож сказав Бог: "Сотворімо людину на НАШ образ і на НАШУ подобу, і нехай вона панує над усім сотворінням" (пор. Бут 1, 26). Коли прийшов час творити людину, то

Бог, Який є Єдиним і Нероздільним, починає звертатися до Себе у першій особі множини: "Сотворімо людину на НАШ образ і на НАШУ подобу".

Більше того, Господь явно показує нам, що "людина" – це також множина. "Сотворімо людину на НАШ образ і на НАШУ подобу...". А далі читаємо: "І сотворив Бог людину на Свій образ ... чоловіком та жінкою сотворив ЇХ" (Бут 1, 27). Він створив людину на Свою подобу – єдність у множині. Він створив першу сім'ю.

Перегляньмо Книгу Буття з іншого боку. Послідовно, протягом шести днів, Бог творив ніч і день; небо та море; сонце, місяць і зірки; птаство, риби та земні тварини. Після кожного акту творіння Бог дивився на те, що створив і промовляв, що воно було "добре". Щоб увінчати Свою працю, на шостий день Бог створив Адама та доручив Йому панування над усією землею. Тільки тоді Бог подивився на Своє Творіння та проголосив його "дуже добрим" (Бут 1, 31).

Господь Бог дав Адамові розкішний плодовитий сад, щоб він його обробляв і доглядав. Адам мав усе: добру роботу, чудовий двір, покірних улюблених тварин. Але чогось йому бракувало. Сам Бог подивився на ситуацію і вперше у Святому Письмі сказав, що щось було "не добре". Він промовив: "Не добре чоловікові бути самому" (Бут 2, 18).

Що за чудове твердження! Не забуваємо, що це сталося ще до падіння людини, ще перед тим, як гріх та безладдя увійшли у творіння. Адам жив у земному раю як Божа дитина, створена на Божу подобу (Бут 1, 27). Однак щось ще було "не добре", щось незавершене. Адам був самотній.

"Тоді Господь Бог навів глибокий сон на чоловіка, і коли він заснув, узяв одне з його ребер і затулив це місце тілом. Потім з ребра, що його взяв від чоловіка, утворив Господь Бог жінку і привів її до чоловіка. І чоловік сказав: "Це справді кість від моїх костей та тіло від мого тіла. Вона зватиметься жінкою, бо її взято від чоловіка" (Бут 2, 21-23).

Тільки тепер чоловік став довершеним. Лише тоді, коли жінка, Єва, приєдналася до його життя, чоловік у повноті відобразив Божу подобу. Тоді чоловік та жінка стали "одним тілом" (Бут 2, 24). Створення сім'ї стало символом самої Божої природи, бо Бог відвічно існує як Сім'я: Отець, Син і Святий Дух. Тільки тепер Едем став правдивим раєм.

Адамові більше не загрожувала самотність, бо він мав Єву поряд себе у досконалому світі. Аж тепер він міг побачити, що у житті є щось більше, ніж плідна праця, ніж чудова власність, ніж сила та панування, – це правдива людська любов та плоди цієї любові, які поширювалися на нього та його досконалу помічницю. Як сім'я, Адам та Єва були покликані породити нове життя: "І благословив їх Бог і сказав їм: "Будьте плідні й множтеся і наповняйте землю" (Бут 1, 28). І сьогодні це становить суттєве завдання християнської сім'ї.

о. Григорій ГРИНЬКІВ, ЧСВВ
Протоігумен

"ДОЗВОЛЬТЕ ДІТЯМ ПРИХОДИТИ ДО МЕНЕ..."

Практичні вказівки релігійного виховання дітей між першим та Урочистим св. Причастям

"Пустіть дітей приходити до Мене, не бороніть їм: таких бо Царство Боже" (Мр 10, 14).

Рік 2005 є роком, який Католицька Церква призначила на спеціальну призадуму над Таїнством Пресвятої Євхаристії. Ми бачимо в нашій Церкві цілий ряд імпрез та публікацій, які мають на меті піднести євхаристійне життя серед наших вірних. Знаємо, що 24-26 червня з-поміж інших подій у Львові відбувся перший в історії нашої Церкви Євхаристійний собор. Ми можемо також прочитати різні статті на тему Євхаристії. Очевидно, все це має послужити піднесенню свідомості про Євхаристію, кращому зрозумінню її вартості в житті християнина.

У нашій статті хочемо звернути увагу на проблему причастя дітей (до 7-го року життя), а точніше, як повинно виглядати релігійне виховання дитини, котре провадитиме до щораз більшого свідомого причащання. Одночасно бажаємо зазначити, що подані нами практичні зауваги, на нашу думку, можуть бути вказівками також для тих батьків, діти яких не прийняли Євхаристії при хрещенні і не беруть повної участі в цій Тайні.

Наша Церква, як і інші Східні Церкви, має у своїй практиці уділення св. Причастя дитині одразу при хрещенні і миропомазанні. Про це говорить і Кодекс Канонів Східних Церков, який, подаючи канонічні основи в цій справі, практичні принципи залишає для вирішення самим Церквам свого права. Він вказує, що оскільки *сакраментальне впровадження в таїнство спасіння завершується прийняттям Пресвятої Євхаристії*, то *Пресвята Євхаристія повинна уділятись після хрещення і миропомазання якнайскоріше, згідно з приписом партикулярного права власної Церкви свого права* (кан. 697). Коли натомість ідеться про подальшу участь дітей у Пресвятій Євхаристії, то, згідно з Кодексом, *слід дотримуватися приписів літургійних книг власної Церкви свого права зі застосуванням відповідних застережень* (кан. 710).

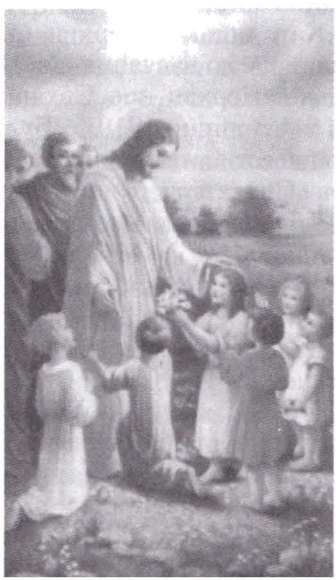

Хоча більшість Православних Церков затримала цей цінний звичай причащати дітей, то, однак, у Східних Католицьких Церквах, в тому числі й у нашій, звичай цей бував з різних причин призабутим, а навіть і забороненим (у нашій Церкві його скасував Замойський синод 1720 р.). При-

чини відкинення цього звичаю подаються різні, звичайно основними є практичні причини. Ми не бажаємо заторкувати тут питань практичних, бо вистачить приглянутись довголітній практиці інших Східних Церков, щоби побачити, що без більшого зусилля можливо уникнути різних ситуацій, у яких Пресвята Євхаристія була б у небезпеці непошанування.

У дійсності причиною відкинення практики причащати дітей є вплив західного богослов'я, який мав місце у нашій історії. Західне богослов'я створило свою власну і справді дуже багату традицію, яка базується на філософії Арістотеля і дуже велику вагу надає значенню розуму. З тої причини богослови Західної Церкви вимогою до прийняття св. Причастя стали ставити не тільки брак гріха, але і здатність розуму зрозуміти цю Тайну. Очевидно, ніхто ніколи до кінця не зрозуміє тайни Божої любові, яка найкраще проявляється у Євхаристії. Однак почався процес резервування св. Причастя для осіб дорослих, тобто тих, які мають належне *користування розумом.*

Звичай не причащати дітей з'явився у Західній Церкві досить пізно і з богословської точки зору самі католики цієї Церкви мають із ним проблему. Важко пояснити, чому людина, яка в хрещенні повністю стає дитиною Божою, стає повноправним членом Церкви і через хрещення отримує цілковите очищення,не отримує св. Причастя, яке є повнотою з'єднання з Богом і Церквою.

З іншого боку, коли діти до певного періоду життя не мають права причащатись, то в дійсності це означає, що ми трактуємо їх, як християн *другої категорії.* На якій підставі хто-небудь міг би сказати, що існують християни першого класу (які можуть причащатися) і другого (діти)? Існують дві речі, які можуть виключити людину з-посеред тих, які причащаються – це важкий гріх або явне заперечення, що під видами освяченого Хліба і Вина є присутній сам Ісус Христос (тобто єресь). Коли не дозволяємо дітям причащатися, то тим самим вважаємо їх грішниками або єретиками!

Ми прийняли практику Римо-Католицької Церкви відносно уділяння св. Причастя, тому приглянемось до навчання цієї Церкви. Дуже цінним документом Католицької Церкви про Євхаристію є Декрет Папи Пія X *Quam singulari* від 8 липня 1910 р. Буде і для нас дуже корисним хоча би коротко навести зміст цього документа.

Папа Пій X покликається на слова Спасителя, з яких ясно видно Його велику любов до дітей: *"Пустіть дітей до Мене приходити, і не бороніть їм, бо таких Царство Боже!"* (Мк 10,14). Папа Римський пригадує, що Ісус Христос висловився також на тему невинності і чистоти душі дитини, коли сказав до Своїх учнів: *"Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне!"* (Мт 18,3).

Святіший Отець зауважує, що Церква, маючи на увазі ці слова Спасителя, від самих початків намагалась приближувати дітей до Христа через Євхаристію, яку уділялось також немовлятам. Причастя уділялось під час хрещення не лише на Сході, але й на Заході, згідно з приписами майже всіх літургійних книг, які були написані до XIII ст. Як зазначає Папа, практика ця у деяких місцях була

збереженою довший час, натомість до сьогодні живе в греків і вірних Східних Церков, у тому числі і нашої Церкви.

Як пригадує Папа Пій X, діти були живлені святим Хлібом не лише при нагоді хрещення, але часто також пізніше. З часом ця практика призабулась у Католицькій Церкві, що остаточно узаконив IV Лятеранський Собор (1215 р.), який говорить про конечність досягнення віку *користування розумом*.

Однак Папа Пій X звертає увагу на проблематичність в окресленні цього віку. Варто при цьому звернути увагу на розпорядження, які Папа дав Католицькій Церкві відносно першої сповіді і причастя дітей. Отож, відповідним віком до уділення причастя є момент, коли дитина починає раціонально думати. Для того, щоб уділити причастя, не вимагається повне знання правд віри, але дитина поступово повинна їх пізнавати. Мінімум, якого вимагається для причастя, – це така свідомість таїнства, яка дозволяє дитині розрізнити Хліб Євхаристійний від звичайного хліба, щоб таким способом причащатися з побожністю, відповідною для свого віку.

Ті особи, які є відповідальні за виховання дитини, мають пильнувати, щоб після першого причастя дитина часто приступала до святої трапези, а коли це можливо, то навіть кожного дня – згідно з бажанням св. Церкви. Практично час першого причастя є об'єднаний з першою сповідю і загально стабілізується на 7-й рік життя (з можливістю скорочення або продовження). Це практикується до сьогодні в Католицькій Церкві.

Як ми бачили, навіть з коротко наведеного папського документа головна риса процесу усталення цього віку – це розум і здатність раціонального думання. Варто, однак, звернути увагу на ще одну прекрасну думку Пія X. Папа звертає увагу, що в практиці дитина у своїй невинності не кормиться ніякою поживою для життя духовного. Це призводить до того, що дитина часто вперше досвідчає смак зла (гріха), як смак Божественної поживи (Євхаристії). Папа коментує це наступними словами: *"... лишається завжди плачу гідною втрата первісної невинності, втрата, якої можливо можна було б уникнути, отримуючи Євхаристію у період невинності"*. Саме ці слова Святішого Отця повинні стати для нас спонукою до праці, щоб наші діти могли якнайскоріше приступати до св. Причастя.

Однак потрібно пам'ятати, особливо батькам, що приношення чи приводження дітей до св. Причастя повинно відбуватися паралельно, тобто разом із релігійним вихованням дитини, яке власне буде допомагати їй щораз глибше, крок за кроком, розуміти Таїнство Пресвятої Євхаристії. Саме тому в наступних числах ми хотіли б вказати на деякі елементи релігійного виховання дитини, які могли би бути корисними для батьків, щоб разом із відповідним релігійним вихованням допомогти дитині (відповідно до свого етапу розвитку) розуміти глибший сенс християнства та Пресвятої Євхаристії, яка є джерелом та вершиною християнського життя. *(Далі буде)*

о. д. Богдан ПЯТНОЧКО, ЧСВВ та
о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

СПАДОК ГОСПОДНІЙ – ДІТИ

У нашому часописі (ч. 6 за 2005 р.) була опублікована ґрунтовна стаття о. Корнилія Яремака, ЧСВВ під назвою "Демографічна криза в Україні". У цьому числі ми продовжуємо роздумувати над цією важливою проблемою.

Нещодавно автор цих рядків на каналі "Euronews" ("Євроновини") почув кричущий за своїм змістом факт: в австрійському містечку одна молода жінка закрила у підвальному приміщенні новонароджену дитину, яка там і померла від голоду. Як потім з'ясувала поліція, жінка не мала чим годувати дитину і тому "мусила" здійснити таке жахіття стосовно рідної кровинки.

Задаймося питаннями: чому це сталося у такій цивілізованій європейській країні як Австрія? Які мотиви спонукали псевдоматір приректи на смерть власну дитину? Мотив "брак грошей на годування" видається непереконливим, адже в Австрії надаються відповідні соціальні виплати молодим матерям.

Проблема лежить у площині духовній. Жінка не задумувалася над наслідками свого жахливого вчинку. Вона не застановилася над тим, що у Декалозі є заповідь "Не убий". Не убий своє рідне, яке могло би потішити радісним криком і простягнутими рученятами. Не убий того, хто міг би стати у майбутньому твоєю підпорою та повноцінним членом суспільства... Не убий врешті людину, яка має безсмертну душу.

Цей жахливий випадок спонукає до висновку, що матеріальний чинник не може перешкоджати народженню дитини. Фундамент віри, на якому зростає переконання людини у тому, що Бог є завжди з нами, що Він дбає за нас і наші родини, зазнає тріщини у цивілізованій Європі. Ця тріщина у духовній сфері зростає на фоні економічного добробуту. Загальновідомо, що середньостатистична родина у Західній Європі обмежується однією дитиною, а найбільший показник народжуваності спостерігається серед емігрантів з інших країн, в основному небілого кольору шкіри.

Ми також звикли до таких жахливих повідомлень у нашій країні. "На смітнику знайшли ще живу дитинку..." – неодноразово читаємо заголовки в газетах.

Керівництво нашої держави декларує бажання вступати до Євросоюзу у найближчі роки. Які сподівання покладаємо ми, звичайні громадяни, на таку перспективу? Звичайно, ми очікуємо покращення економічного життя і добробуту. Але, на мою думку, не це повинно бути нашим ідеалом і остаточною метою, адже вбита австрійська дитинка прийшла на світ у відносно багатій країні, а її позбавили життя.

Наші думки мусимо скеровувати вгору, тому що від Господа Бога черпаємо мудрість, щоб прямувати дорогою спасіння і на цій дорозі не забувати давати життя іншим, тим, хто залишиться після нас на цій землі. Вони нам можуть приносити більшу радість та втіху, ніж нові авта чи будинки, можуть стати підпорою на схилі років, ніж якісь міфічні проценти на банківських рахунках.

Святе Письмо каже, що діти – спадок Господній (пор. Пс 127, 3). Отож, суспільство можуть будувати люди з твердим переконанням у тому, що Господь благословляє їхнє насліддя, люди, які не бояться приводити дітей на цей світ через брак грошей чи інших матеріальних засобів.

Ігор МАНДРІВНИЙ

"А БОГ УЖЕ СКРІПИТЬ МЕНЕ, ЯК БУДЕ ТРЕБА"

У цій короткій замітці подаємо декілька картинок-епізодів переслідувань Католицької Церкви у Франції під час революції 1789 р. і наступних після неї років, використовуючи історичну повість Вільгельма Гюнермана "На Божих окопах" (видавництво отців Василіян, Торонто)*.

Повість побудована на багатому фактичному матеріалі, дійові особи, як і головний герой повісті о. Петро (монаше ім'я Марія-Йосиф) Кудрен, не вигадані. Останній, висвячений потайки на священика у 1792 р., у час революційної вакханалії, виконував свою священичу місію серед постійних небезпек і переслідувань. Умови його душпастирської праці були настільки важкі й повні небезпек, що тільки десниця Божого Провидіння охороняла його від неминучої загибелі: він дожив до відродження у Франції релігійного життя після безбожної революції і як Генеральний Вікарій аж до своєї смерті в 1837 р. брав активну участь у цьому відродженні.

Декілька слів про підґрунтя французької революції, яку ще називають "великою". Французьке суспільство протягом століть складалося з таких трьох станів: 1) духовенства, 2) шляхти та 3) міщанства і селянства. Коли перші два стани були привілейовані і не платили майже ніяких податків, то останній стан, а особливо селяни, був упосліджений, обтяжений великими державними податками і сплачуванням шляхті й феодалам, від яких здебільшого залежали, всіляких чиншів і данин, що викликало щораз більше невдоволення народних мас.

Ненависть зростала як до марнотратного королівського двору, що складався з великої кількості дармоїдів (за часів короля Людовика XV королівський двір налічував 15 тисяч осіб!), утримання яких вимагало величезних коштів, та й до духовенства, значна частина яких мало чим відрізнялась у повсякденному житті від шляхти, з якої здебільшого й походила. Багато духовних осіб своїх обов'язків не виконували вже так ревно, як раніше; слабо засуджували загальну деморалізацію шляхти й королівського двору, бо й нерідко самі були злінивілими й морально зіпсутими. Слід сказати, що були ще, на щастя, духовні особи, які гідно виконували свою місію служіння Богові й народові, прикладом чого може служити монастир отців Венедиктинів у Сен-Мор, який під час голоду врятував від смерті ціле село.

Натхненниками революції були безбожники, здебільшого з масонських лож, тому утворена ними влада відразу різко виступила не тільки проти монархічно налаштованих людей, але й проти духовенства, проти Католицької Церкви: влада вимагала від духовенства заприсягнути їй на вірність. Знаючи, що Церква й духовенство мало ще немалу підтримку серед населення, влада вимагала від них цілковитої підтримки своїх диявольських замислів, тому присяга на вірність ідеалам революції була основною умовою продовження діяльності Церкви.

Однак, як стверджує автор повісті "На Божих окопах", "навіть із того не дуже ревного духовенства мало було таких, які на таку присягу

---

* *Книжку В. Гюнермана "На Божих окопах" можна придбати у редакції за дуже помірну ціну (2 грн.).*

пристали". Для тих, які "не пристали", настали жахливі часи: під гук бубнів їх насильно проганяли з парохій, називаючи їх "незаприсяженою контрою", а немало з них поклали свої голови під ніж гільйотини. Також справляли їм "революційні хрестини": саджали їх на діряві судна й спускали в море на неминучу загибель, або під вигуки революційних пісень вішали таких священиків на ліхтарнях згідно зі словами їхньої пісні: "Лє претр а ля лянтерн" ("Усіх попів на ліхтарню").

Ось одна картина, описана в цій книжці. Каплиця ірландської Духовної семінарії в Парижі, в якій уже кілька місяців "гостює" клуб революційних якобінців. На вівтарі, на якому розсілись якобінці, висить червоне полотнище, фігури святих обвішані революційними стяжками, щоб і вони виглядали на "патріотів"; підлога обризкана плювками і зливками вина й горілки; якобінці п'ють горілку з церковних чаш, безбожно лаються...

"В каплиці ... казиться пекло. Все більш і більш росте дикий дим і скотські вигуки п'янюг. І на все це спозирає спокійно зі стіни тихе, поважне обличчя Розп'ятого.

Різник Лежандр, уже зовсім спитий, мабуть, найбільший простак із усіх, підкочується з чашею, сповненою вщерть вином, до розп'яття та верещить на все горло:

– Гей, Ісусе Назорейський, випий собі з нами вина! Ти ж кричав із хреста, що маєш спрагу! А це ані оцет, ані жовч, тільки правдивий французький бургунд! Пий, Господи, пий!

Верескливий регіт нагороджує жахливу хулу. А п'яний дальше торочить біля розп'яття:

– Не хочеш пити? Певно замало добре для тебе? Та ти мусиш пити, громадянине Ісусе! Таки вип'єш!

І п'янюга ллє Розп'ятому в лице вино, аж розливається по стіні і багрить її, наче темна кров. А п'яна братія знову ж б'є браво".

І в таких то умовах, у цьому ж домі, де розмістився цей якобінський клуб, під злосливі вигуки п'яних червоних революційників, у глибокій таємниці відбулося рукоположення на священика диякона Петра Кудрена, яке здійснив єпископ із Клермонту Преосвященний де Бонналь. Але перед цим святим дійством Преосвященний, враховуючи існуючу ситуацію, говорить молодому дияконові такі слова: *"... Знайте, що люди будуть вами погорджувати, переслідувати, помітати вами, ненавидіти вас. Будуть бити вас, ... проклинати... Будете людиною без батьківщини, без честі, без спокою. Будете назначені на смерть, переслідувані, мов дике звіря, гонені і, мов якийсь злочинець, пошукувані. В нужді будете жити, в голоді й холоді, без даху над головою, без допомоги. Може, жде вас в'язниця, може, й ешафот".*

Ці слова єпископа змальовують реальну картину тодішньої у Франції дійсності. І треба було мати в своєму серці глибоку любов до Бога, велику силу духа, щоб прийняти тоді святу Тайну священства, печать якої зобов'язує Божого слугу повністю відповідати за доручене йому стадо вірних, а навіть і віддати за нього своє життя. Відповіддю були такі слова диякона Петра: *"Я таки прошу у Вас, Преосвященний, священичих свячень. **А Бог уже скріпить мене, як буде треба**".*

І справді, скільки небезпек чигало в часи революції на о. Кудрена! Бувало, що ще мить і його схоплять і не мине його голови ніж гільйотини, але в останню хвилину Боже Провидіння надсилало йому порятунок: чи то думка прийняти йому вигляд важкохворого на лікарняному ліжку, коли він прийшов у лікарню, щоби висповідати хворого, а його там

шукали революційники; чи прийняти вигляд жебрака, голяра чи навіть переодягненого на якобінця, щоби бути присутнім на місці страти священиків і монахинь на ринку в місті Пуатьє, щоб уділити засудженим останнє благословення.

А таких, як о. Кудрен, було у Франції ще чимало. Незаприсяженим священикам у глибокій таємниці, хоч і нечисельні вже тоді громади вірних надавали притулок, наражаючись на кари, а, може, і на гільйотину. Богослужения відправлялись у різних місцях, навіть у клунях, здебільшого вночі або вдосвіта. Священики були настільки винахідливими, що знаходили спосіб сповідати хворих у лікарнях і навіть у в'язниці, як о. Кудрен під виглядом голяра висповідав у в'язниці колись заприсяженого, а пізніше розкаяного ревного священика Якова Додена, якого революційний трибунал засудив на кару смерті.

Як знешкоджували тоді католицьке духовенство, свідчить хоч такий факт, що стався 2 жовтня 1791 р. На цей день призначено ліквідацію приблизно двохсот незаприсяжених священиків. Озброєний заздалегідь владою натовп злочинців, революційно налаштований плебс напав на в'язнів під час перевезення їх на підводах до суду, бив їх дрючками, обкидував камінням, болотом, а на подвір'ї монастиря, де розміщувався революційний трибунал, їх повбивали. Наступного дня приблизно 150 незаприсяжених священиків і архиєпископа з Арлю в аналогічний спосіб повбивали на території іншого монастиря. Як видно, монастирі служили тоді місцем засудження і страти визнавців Католицької Церкви.

Історія знає чимало прикладів переслідування Вселенської Церкви: нищили її римські імператори, знущались над нею "помазанники божі" – російські царі, криваву розправу над нею наприкінці 18 ст. чинили французькі революціонери, знущалась над нею нацистська німецька машина, у багатьох країнах вона й сьогодні не має належних умов до існування. Згадаймо хоча би Мексику та Іспанію в третьому десятиріччі минулого століття!

Щось подібне творилось і в комуністичній Росії, коли безбожна влада всіма силами боролась, за її словами, з "релігійним дурманом": руйнували церкви, перетворювали їх на склади і навіть музеї сільськогосподарських знарядь (який високий щабель совєтської культури!), а то просто закривали храми; священиків, чи то пак "попов", проганяли з приходів, садили в тюрми, висилали на Сибір, а то й розстрілювали...; гонінь і переслідувань зазнало й чернецтво.

Різнились французька і совєтська революції хіба що катівськими знаряддями: там – гільйотина; тут – куля в потилицю, там – у найкращому випадку (!) – висилка на галери чи острів смерті; тут – у сибірську тайгу... У Франції гоніння на Церкву тривало менше десяти років, а на теренах колишнього СРСР це переслідування продовжувалось десятиліттями.

Як одна, так і друга революції завдали великої шкоди своїм Церквам, але Божа справа вистояла перед важкими випробуваннями. Вселенська Церква гідно перенесла трагічні дні своїх Голгоф, чим було доведено, що "ворота пекельні її не подолають".

Віра АРІВ

НЕВЖЕ СЕРЦЕ ТВАРИНИ МИЛОСЕРДНІШЕ ЗА ЛЮДСЬКЕ?

– Не можу я бути спокійною, коли бачу перед собою собаку, який тиняється між людьми, шукаючи чогось, щоб вгамувати голод.

Так приблизно почала свою розповідь уже поважного віку сільська жінка, яка їхала зі мною у приміській електричці. А все почалося з того, що на одній зі станцій ми побачили собаку, який, лагідно махаючи хвостом, підходив до пасажирів, випрошуючи "милостиню". На моє запитання "чому?" жінка продовжила свою розповідь:

– Ще будучи малою дівчинкою, почула я від свого дідуся, який ще пам'ятав австрійські часи в Галичині, оповідання, побудоване на невидуманому, а правдивому факті, бо про це, як він ще був підлітком, говорило все його село. А було це так.

В сім'ї Глушків, а родин з таким прізвищем в селі було немало, було двійко дітей: молодша Анна і старший брат її Грицько. Незгода між Грицьком і Анною зародилась ще в дитинстві: він був самолюбом, вважав сестру немовби своєю власністю і часто збиткувався над нею. Особливо ненависть до сестри зміцнилась після того, як Анна вийшла заміж і молоде подружжя поселилось у домі батьків. Гіркий осад впав на сумління Грицька: він мав жаль до батьків, що на "батьківщині", на яку він претендував як син, немає йому місця, але ще більша ненависть зродилась у його душі до сестри. Ця ненависть переросла пізніше до первістка й одинака сестри Івасика.

Через рік після народження Івасика Грицько оженився: його дружиною стала дівчина-одиначка заможніх господарів Клинців – Орися. Це була добра дівчина, вихована на тривких християнських засадах, але в той же час була слабовільною. Тому, коли вийшла заміж, то майже повністю потрапила під вплив свого чоловіка. Чи то боячись наслідків деспотичного характеру Грицька, чи то інша причина, але сталось так, що Грицько став одноосібним "володарем" на ґаздівстві Клинців: йому не тільки не пробували суперечити в чомусь батьки Орисі, але й сама Орися.

Біда, як то кажуть, ходить поміж людей і то не сама. Постукало горе і до дверей садиби Глушків: у доволі молодому віці протягом двох років померли батьки Анни і Грицька, а в п'ятирічному віці Івасик втратив батька Осипа, якого привалило дерево під час зрубу дерев у лісі. На Анну, що була слабкого здоров'я, лягла вся робота по господарству, та й Івасик потребував відповідної опіки.

З боку членів родини Осипа поміч була мала, бо вони також були в матеріальних негараздах, але чим могли, тим і допомагали. А Грицько ні разу після похоронів батьків не ступив ногою на обійстя, де він колись провів свої дитячі роки. Переступив поріг колись рідної йому хати тільки тоді, коли Анна покликала його, відчуваючи близький кінець. Обіцяв сестрі заопікуватись Івасиком, коли вона закінчить свій земний шлях.

Дев'ятий рік пішов, коли Івасик став круглим сиротою. Хату, де він народився, та й всі господарські будівлі Грицько продав, а Івасика забрав до себе. До школи не ходив, бо тоді більшість сільських дітей не вчилась у школі: вважалось, що з науки зі школи діти хліба їсти не будуть. Грицько не раз говорив, що мовляв він ані одного дня не ходив до школи і замість власного підпису ставив хрестик, але зате добре ґаздує, так що без науки і без школи можна обійтись.

Івасик практично став лишнім у новій сім'ї. Грицькові діти сторонились його, тільки Орися та її батьки час від часу намагалися захистити сироту перед Грицьком, бодай зменшити гнів останнього. Хоч Івасик був ще дитиною, та виконував роботу підлітка, часто роботу непосильну для нього. Найкраще йому було, коли з весни і до пізньої осені він пас корови, хоч як йому нелегко було ще вдосвіта зриватись зі сну.

Але наступив день, який змінив усе його подальше життя: одного разу ввечері він разом з коровами привів на обійстя Грицька бродячого, але милого на вигляд собаку. Виявилось, що Івасик вже від довшого часу дружить з ним і навіть ділиться з ним сніданком або пообіднім кусником хліба на пасовиську, де пес проводив свої будні. І ось тепер Івасик привів його на Грицькове ґаздівство.

Цей, побачивши собаку, різко вилаявся і сказав, що двох приблуд йому на обійсті не треба. Скінчилось на тому, що місцем проживання Івасика та й пса стала стодола, а постіллю – сіно або солома. Не сокрушилось серце Грицька, коли наступила зима: місцем проживання двох нерозлучних друзів стала стайня, де Івасик зладив собі нари, на яких його обігрівав своїм животиком його вірний друг.

Совістив Грицька за таку поведінку супроти сироти отець-парох. Навіть на проповіді в церкві говорив, що не можна знущатися над сиротою, правда, не називав імені Грицька, але всі розуміли, про кого це йде мова. Не одобрювали такої поведінки Грицька й односельчани. Однак відповідь Грицька була завжди однаковою: "Добре, що я того впертюха ще годую й одягаю... Коли хоче мати пса, його місце тільки в стайні чи в стодолі".

Недовге земне життя мав Івасик: від якоїсь хвороби він чах на очах. Помер у стодолі, де його вже холодне тільце обігрівав собака. Це сталося влітку, коли хлопцеві тільки сповнилось 14 років. Коли забирали мертвого хлопчину до хати, собака хотів бути біля друга, однак, Грицько прогнав його з подвір'я. Пес так жалібно скавулів як день, так і ніч на вулиці за Івасиком, що не знати було, кого треба більше шкодувати: Івасика чи собаку, адже хлопчина вже знайшов своє пристановище, а що буде з псом?

Питання вирішилось через декілька днів після похорону Івасика. Пес не відходив від могилки хлопчини, жалібно скавулів. Грицько, якого напевно мучили рештки сумління, двічі забирав його до свого двору, але той втікав. Тоді він навіть змайстрував собаці буду і прив'язав його до неї, але він так весь час скавулів, що Грицько відпустив його. Так і помер пес (щось не хочеться мовити "здох") на могилі Івасика з туги за вірним другом.

Розповідь незнаної під час подорожі жінки
опрацював Стефан КРАСНОМОВЕЦЬ

Примітка. *У редакції була фотографія собаки, яку ми подаємо вище. Можливо, таким милим був і "герой" цього оповідання, який мав таке ніжне і любляче серце.*

ПОМЕР ВЕЛИКИЙ ПОЧИТАТЕЛЬ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

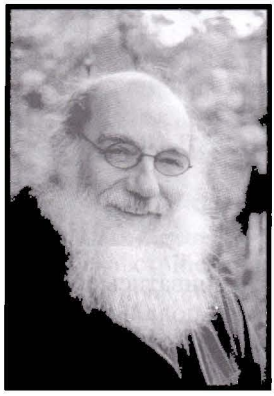

9 серпня 2005 р. у Бельгії упокоївся в Бозі на 73-му році життя засновник і голова акційного та Місійного згромадження ім. свв. Кирила і Методія ***Йосиф Марія де Вольф.***

Він народився 5 травня 1933 р. у с. Візе в Бельгії у побожній багатодітній родині.

Приблизно 20 років тому він лежав у лікарні при смерті. Лікарі казали, що він не проживе більше місяця. Під час недуги він молився про оздоровлення, обіцяючи зробити що-небудь на Божу славу. Йому потрапила книга про Українську Католицьку Церкву і він зрозумів, що має працювати на добро нашої Церкви. І сталося чудо!

Після цілковитого оздоровлення він написав німецькою мовою книгу "Бути католиком означає бути злочинцем" (обсяг видання 526 с.). У цій книзі він коротко описав історію Української Католицької Церкви і обширно її страдженну долю у колишньому СРСР. Решту свого життя він присвятив відродженню уніатської (з'єдиненої) Церкви в Україні, Білорусі та Росії.

Дуже багато він допоміг нашій Церкві в Україні. Заснував Місійне згромадження ім. свв. Кирила і Методія в Україні. За його ініціативи і підтримки відбулося 10 Міжнародних прощ вервиці за єдність Церкви: у Грушеві на Львівщині (1994 і 1995 рр.), де було засновано Братство молитви на вервиці, яке зараз налічує до десяти тисяч членів; у Гошеві на Івано-Франківщині (1996 і 1997 рр.); у Літманові у Словаччині (1998 р.); у Бороняві на Закарпатті (1999 р.); у Крилосі на Івано-Франківщині (2000 і 2001 рр.), де у Ювілейний 2000 рік було роздано більше двох тисяч вервиць дітям та молоді і під час обох прощ звучала "Співана вервиця"; у Чернівцях (2002 р.) і Бучачі на Тернопільщині (2004 р.). Одна з найкращих прощ була – 10-та ювілейна – у славетному місті Бучачі. Вперше вулицями старовинного міста пройшло театралізоване представлення 20-х таїнств вервиці. На закінчення кожної прощі всі учасники спільно відновлювали посвяту Непорочному Серцю Марії.

На цих прощах він завжди виголошував заключне слово. Він нагадував присутнім слова Папи Лева XIII, що найсильнішою зброєю проти злого Духа є ВЕРВИЦЯ, і заохочував до молитви на ній. Найбільшою пам'яткою стала його книжечка "Молитися Розарій (вервицю) зі Східною Церквою", яку присвятив своїй мамі, котра навчила його з довірою молитися на вервиці. Він також оголошував дату і місце проведення наступної прощі вервиці. У Бучачі він сказав, що 11-та проща вервиця відбудеться у с. Малий Березний на Закарпатті 8-9 жовтня 2005 р.

13 серпня цього року, в день об'явлення Матері Божої у Фатімі, відбувся його похорон. На ньому була присутня делегація з України – владика Іриней Білик, ЧСВВ та працівники Місійного згромадження свв. Кирила і Методія в Україні. Похований у рідному селі.

Без сумніву, він був одним із заслужених чужинців, які дуже любили нашу Церкву та віддали все і до кінця за її краще майбутнє.

Вічна йому пам'ять!

ПОМЕР ВЕЛИКИЙ ЕКУМЕНІЧНИЙ ДІЯЧ МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

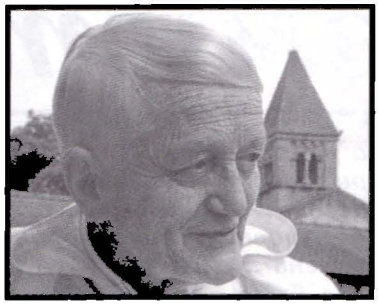

16 серпня цього року християнський світ був збентежений трагічною загибеллю 90-літнього ***брата Роже Шютца****, засновника християнського екуменічного монастиря у французькому містечку Тезе.*

Під час вечірньої молитви на очах двох з половиною тисяч мирян одна жінка з Румунії нанесла ножові поранення цій визначній духовній особі другої половини XX ст.

Французьке містечко на півночі Бургундії славиться екуменічним монастирем, який нараховує майже сто братів: католиків і членів різноманітних протестантських церков більше 25 національностей. 20 серпня 1940 р. брат Роже, швейцарець за походженням, заклав фундамент цієї спільноти, серцевиною якої стала спільна молитва три рази на день. Брати складають вічні обіти щодо розподілу всіх матеріальних і духовних надбань, живуть в целібаті і максимально скромно. Монахи заробляють самостійно, не приймають ні подарунків, ні пожертв на спільноту. Деякі з них живуть малими групами – т. зв. "братствами" – серед найбідніших людей в інших країнах.

Одним з провідних напрямків Тезе стали щорічні молодіжні "паломництва довіри на Землі" у великих містах Європи (уже відбулося 27 таких прощ), де на спільну молитву і духовні співи збираються десятки тисяч молодих людей. Брат Роже постійно приїздив на ці зустрічі і звертався до молоді зі змістовними духовними науками, закликаючи їх практикувати у своєму житті та у своєму суспільстві любов, мир, прощення, пошану до людей різних віросповідань і національностей тощо. В такий спосіб він посилив серед молодих європейців діалог у питаннях віри, незважаючи на їхню конфесійну приналежність. Молоді католики, православні і протестанти прислухалися до його слів, які були сповнені оптимізму та заклику наслідувати Христа і жити згідно зі засадами св. Євангелія.

Він користувався повагою серед більшості християнських лідерів світу. Його наступником став брат Алоїз із Німеччини, згідно з бажанням засновника спільноти ще вісім років тому.

Брат Донах зі спільноти Тезе, відповідальний за паломників із Східної Європи, зокрема з України, написав листа-подяку, у якому є такі слова: "Він був людиною миру, людиною молитви. Він горів прагненням поглибити у всьому світі унікальну спільноту, якою є Церква, Божий народ. Він розумів, що завдяки життю, смерті і воскресінню Господа нашого Ісуса Христа, навіть смерть не може знищити цю спільноту. Зараз він стоїть при брамі небес, і ми в думках перебуваємо з ним".

Похорон відбувся 23 серпня у Тезе.

Молитва брата Роже: "Благослови нас, Господи, нас і тих, кого Ти довірив нам. Оберігай нас у дусі блаженств, допоможи нам бути радісними, простими і повними милосердя".

Вічна йому пам'ять!

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво
КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Передплатний індекс – 23959

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Заступник головного редактора
Віра АРІВ
Відповідальний секретар
Ігор СКЛЕНАР
Комп'ютерна верстка
Тараса БРОДОВИЧА

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський
монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 29.08.2005 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер". 80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2005

зміст

Слово редактора **225**
Наміри Апостольства молитви на вересень **226**
Наміри Апостольства молитви на жовтень **228**
К'яра Любік
"Слово життя" **229**
Дияконські та священичі свячення *231*
Численні вічні обіти *233*
Нова управа сестер Служебниць *233*
о. Ігор Яців
Хіротонія та інтронізація в Івано-Франківську **234**
Інтронізація владики Миколи **235**
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Посвячення нової Львівської духовної семінарії **235**
Жанфранко Равазі
Папа Венедикт XVI – людина Божа **236**
Папа закликав підтримати греко-католиків України *237*
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Новий навчальний рік **238**
о. Корнилій Яремак, ЧСВВ
Дар Євхаристії **239**
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Навернення до Бога **241**
о. Григорій Гриньків, ЧСВВ
Любов у Пресвятій Тройці і сім'я **243**
о. д. Богдан Пятночко, ЧСВВ та о. Анастасій Кабаль, ЧСВВ
"Дозвольте дітям приходити до Мене..." **245**
Ігор Мандрівний
Спадок Господній – діти **248**
Віра Арів
"А Бог уже скріпить мене, як буде треба" **249**
Стефан Красномовець
Невже серце тварини милосердніше за людське? **252**
Помер великий почитатель Пресвятої Богородиці *254*
Помер великий екуменічний діяч минулого століття *255*

КРОСВОРД "МОНАШИЙ"

(три крапки замініть словом)

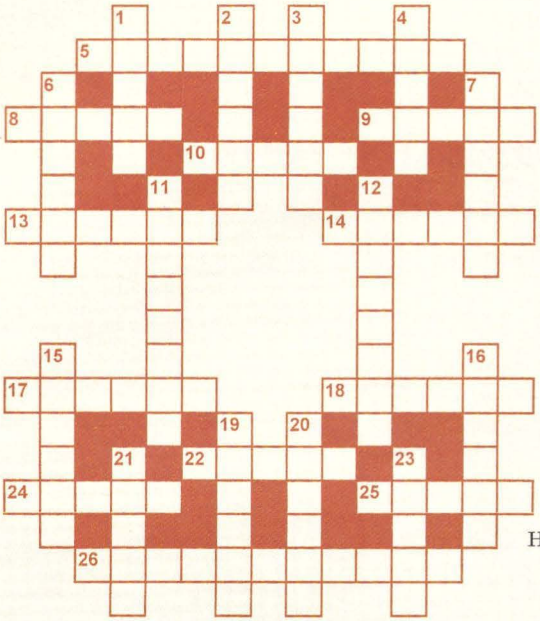

По горизонталі:

5. Настоятель усіх монастирів однієї Провінції.
8. Звертання до священика.
9. Священик, якому єпископ надав самостійне право душпастирства, наставник парохії.
10. Монаший ... .
13. Отець Юліан ... – автор відомих книг: "Господи, навчи нас молитися!" і "Божі заповіді – дорога до нашого спасіння".
14. Релігійна організація духовенства і віруючих, об'єднана спільністю вірувань і обрядовості.
17. Найближчий співробітник єпископа.
18. ... Шептицький.
22. Назва великого монастиря з кількома храмами.
24. Один із протоігуменів отців Василіян у часі комуністичного режиму.
25. Священичий одяг.
26. Початковий період монашого життя.

По вертикалі:

1. "... – Боже покликання" – один із розділів книги о. Андрія Шагали, ЧСВВ.
2. Одна з чеснот монаха.
3. Настоятель монастиря.
4. Василіянин, історик української Церкви – о. Атанасій ... .
6. Священичий одяг.
7. Один із василіянських монастирів на Львівщині, при якому є друкарня.
11. Відоме видавництво отців Василіян.
12. Священик, поет, член Національної Спілки письменників України – о. Василь ...
15. Помічник єпископа і священика.
16. Місто на півдні України, де знаходиться василіянський монастир.
19. Автор книги "По василіянських монастирях" – о. Михайло ... .
20. Богослужбова пісня, яка оспівує зміст свята.
21. Місто на Тернопільщині, при монастирі якого діє колеґіум ім. св. свщмч. Йосафата.
23. Перший єпископ Рима.

Відповіді на кросворд "Митрополит Андрей Шептицький", вміщений у ч. 7-8 за 2005 р.:

По горизонталі:

3.Молитва. 6.Намір. 7.Собор. 10.Неміч. 11.Павло. 12.Кров. 13.Воля. 16.Закон. 17.Честь. 20.Народ. 21.Отець. 22.Господь.

По вертикалі:

1.Поміч. 2.Автор. 4.Надія. 5.Доказ. 8.Петербург. 9.Благодать. 14.Роман. 15.Серце. 18.Голос. 19.Стадо.

“Які ж то вони любі Твої шатра, Господи сил!
Знемагає моя душа й прагне до дворів Господніх!
Серце моє й моє тіло радіють живим Богом.
Щасливі, що живуть у Твоїм домі;
вони повіки Тебе хвалять!”

(Пс 84, 2-3, 5).

З обряду довічних обітів